

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

Safari Park Resort Dvůr Králové

Podrobnosti na straně 4-5

Úvodník

Vážení čtenáři,

po krásném a prosluněném létu nám začíná podzim, který je v letošním roce ve znamení komunálních voleb. Stejně tomu je tak na polské straně, kde dochází ke změně, kdy se volební mandát starosty prodlužuje ze 4 na 5 let s tím, že je možné vykonávat tento post pouze dvě volební období. Navíc se v Polsku volí také do vojvodství. Je tedy čas na bilančování a hodnocení toho, co se povedlo a nepovedlo. Podobně tomu je i na úrovni Euroregionu Glacensis, kde počátkem září proběhla další z řady mezinárodních euroregionálních konferencí. Na konferenci byla představena nová publikace mapující efekty dotačních prostředků v dosavadních programech přeshraniční spolupráce na česko-polské hranici. V rámci konference jsme udělili několik ocenění osobám za jejich přínos pro rozvoj přeshraniční spolupráce na území Euroregionu Glacensis. Jsou to osoby jak ze strany starostů, ale i běžných pracovníků z veřejných institucí, kteří přímo zajišťují aktivity přeshraniční spolupráce. Jejich seznam naleznete v tomto čísle zpravodaje. Chtěl bych tak poděkovat všem těm, kteří pomáhají k prohlubování přátelství

mezi Čechy a Poláky, za jejich přínos a aktivitu. Dále poděkovat starostům a starostkám, kteří se rozhodli již nepokračovat v komunální sféře a také popřát hodně štěstí i těm, kteří se pokoušejí obhájit své mandáty v nadcházejících volbách.

Poslední dobou vnímám, jak se přeshraniční spolupráce dynamicky vyvíjí. Hodně se řeší příprava projektů z dotačních programů a díky zpoždění se veškeré prostředky z tohoto období rozdělily v minulých 3 letech. Od příštího roku budou k dispozici zřejmě již podpory z Fondů mikroprojektů. Přehled předložených projektů nad alokací programu je často velký, a proto mnoho záměrů je bohužel nepodpořeno. Dnes se dostáváme do fáze realizace a žadatelé mají bohužel opět vrásky na čele. S rostoucí ekonomikou je stále větší problém sehnat dodavatele, zejména pak ve stavebnictví. Pokud se již někdo vůbec přihlásí do výběrového řízení, jeho nabídka často výrazně převyšuje rozpočet projektu. Na polské straně je tento problém ještě výraznější. Před 3 lety se nabídky pohybovaly mnohdy o 30 % pod rozpočtovanou cenou. Moc bych si přál, aby se jednotlivým

partnerům v projektech podařilo se s touto aktuální nepříznivou situací na trhu vyrovnat a úspěšně dokončili své projekty do zdárného konce i za cenu vyššího dofinancování z vlastních rozpočtů. Bude to tak trochu i důkaz toho, že ve spolupráci nejde primárně jen o peníze a maximální úroveň dofinancování, která v příštím období i tak výrazně klesne, ale zejména o spolupráci jako takovou.

Váš Jaroslav Štefek
sekretář euroregionu

Poděkování panu Hrubému

Milí čtenáři,

zanedlouho nám čas opětovně a nelitostně připomene, jak rychle plyne, a to v souvislosti s odchodem do důchodu našeho dlouholetého kolegy a spolupracovníka, pana Vladimíra Hrubého. Do Regional Development Agency nastoupil dne 1. července 2003. Po celou dobu působil na detašovaném pracovišti na Broumovsku a svou práci zajisté přispěl k rozvoji tohoto regionu. Kdo jste měl tu čest a mohl jste s ním spolupracovat, tak víte, že navenek z něho zrovna optimismus nevyzařoval. Pokud jste ho ale poznali blíže, tak jste v něm mohli objevit mimořádnou osobnost plnou ochoty, pokory, porozumění a úcty k životu.

Měli jsme to štěstí jít kousek jeho životní cesty s ním. Za vše děkujeme a přejeme v další životní etapě jen vše dobré.

Zaměstnanci Regional Development Agency a Euroregionu Glacensis

Velvyslancem v Polsku

PhDr. Ivan Jestřáb je kariérním diplomatem. Na ministerstvu zahraničí se zabýval celou řadou agend, byl ředitelem odborů vnitřní administrativy, dále zemí Asie a Pacifiku, jižní a jihovýchodní Evropy, odboru OSN, zastával funkci politického ředitele či juniorního náměstka ministra pro multilaterální a bezpečnostní otázky. Ve své kariéře rovněž dva roky vykonával funkci zahraničně politického poradce předsedy vlády.

Při práci v zahraničí působil nejprve ve Skandinávii, v první polovině 90. let vedl několik roků jako Chargé d'Affaires a. i. zastupitelský úřad v Norsku. Od roku 1997

byl velvyslancem České republiky v Indii s příakreditací pro další státy jižní Asie. Od roku 2004 řídil velvyslanectví v Srbsku a byl rovněž zodpovědný za vztahy s Makedonií a Černou Horou. Později strávil téměř šest let na jižním Kavkaze, kde působil jako velvyslanec v Gruzii s akreditací též pro Arménii. V současné době řídí práci velvyslanectví České republiky v Polsku.

Jedná se o jednoho z nejzkušenějších a nejkvalifikovanějších diplomatů v naší zahraniční službě. Velvyslancem v Polsku je oficiálně od 7. 11. 2017, kdy předal prezidentu Dudovi pověřovací listiny.

Výroční zpráva

V srpnu letošního roku polská část Euroregionu Glacensis připravila publikaci s názvem „Přehled efektů přeshraniční spolupráce v Euroregionu Glacensis“, která je shrnutím výsledků programů pro podporu přeshraniční spolupráce za celé období působení Euroregionu Glacensis, počínaje programem Phare Credo, přes Phare CBC, program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Polsko, Operační program přeshraniční spolupráce 2007-2013 Česká republika – Polská republika po nynější program Interreg V-A Česká republika – Polsko.

Publikace byla vydána v rámci projektu „Propagace spolupráce v Euroregionu Glacensis“, jehož cílem je zintenzívnění spolupráce institucí a komunit v příhraničním regionu.

Publikace vydaná v polské a české jazykové mutaci prezentuje přehled finančních a ekonomických

výsledků přeshraniční spolupráce a příklady dobré praxe česko-polské přeshraniční spolupráce za posledních více než 20 let.

V publikaci jsou obsaženy příspěvky osob, které programy přeshraniční spolupráce dobře znají: pan Artur Harc – náměstek ředitele Odboru přeshraniční spolupráce Ministerstva investic a rozvoje PR, RNDr. Jiří Horáček z Ministerstva pro místní rozvoj

České republiky a pan Maciej Molak – vedoucí Společného sekretariátu v Olomouci, a také předsedové a sekretáři české a polské části Euroregionu Glacensis.

Publikace byla distribuována na česko-polské konferenci Euroregionu Glacensis s názvem „Efekty dotačních prostředků přeshraniční spolupráce“, která se konala v Safari Park Resortu Dvůr Králové ve dnech 5.–6. září 2018.

Tištěná verze publikace je k dostání na sekretariátech Euroregionu Glacensis v Rychnově nad Kněžnou a v polském Kladsku a v elektronické verzi je ke stažení na webových stránkách www.euro-glacensis.cz a www.euroregion-glacensis.ng.pl.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

„Efekty dotačních prostředků přeshraniční spolupráce“

Euroregion Glacensis navázal na svou tradici pořádání mezinárodních konferencí. Letošní se konala ve dnech 5. - 6. 9. 2018 v prostorách nového Safari Park Resort Dvůr Králové.

Účelem konference bylo představení dosažených výsledků v oblasti čerpání evropských dotačních prostředků za oblast přeshraniční spolupráce. V rámci konference byly také poprvé představeny hlavní rysy dotační politiky pro období po roce 2020.

Mezi významnými hosty konference byl například Jiří Štěpán, hejtman Královéhradeckého kraje, Petr Maryška z Ministerstva zahraničních věcí, Jiří Horáček, ředitel Odboru evropské územní spolupráce Ministerstva místního rozvoje a další. V rámci konference byla také představena nová publikace Euroregionu Glacensis „Přehled efektů přeshraniční spolupráce v Euroregionu Glacensis“.

V rámci konference došlo také k udělení ocenění za dlouholeté aktivity v oblasti rozvoje přeshraniční spolupráce pro vybrané osoby z řad starostů, ale zejména projektových manažerů, kteří přímo zajišťují přeshraniční aktivity.

Euroregion Glacensis udělil ocenění za dlouholeté aktivity v oblasti rozvoje přeshraniční spolupráce paní/panu:

Evě Smažíkové, starostce obce Česká Čermná • Janě Matyášové, pracovníci informačního centra Orlické Záhoří • Kataríně Martinové, projektové manažerce města Ústí nad Orlicí • Tereze Kohlové, projektové manažerce města Hronov • Janě Horákové, město Česká Skalice • Haně Horynové, místostarostce města Trutnov • Güntru Fiedlerovi, projektovému manažeru města Trutnov • Evě Mückové, starostce města Meziměstí • Jiřímu Vanclovi, bývalému starostovi obce Lánov • Romanu Klímovi, Královéhradecký kraj • Miroslavu Smejkalovi, Pardubický kraj • Marii Šafářové, Olomoucký kraj • Aleně Windové, město Staré Město • Josefu Talábovi, vedoucímu projektového řízení KRNPAP • Ludku Kholovi, náměstkovi ředitele KRNPAP • Martinu Pušovi, řediteli Revitalizace Kuks o.p.s. • Heleně Ištokové, projektové manažerce města Police nad Metují • Romaně Pichové, projektové manažerce města Náchod • Iloně Dusilové, projektové manažerce Euroregionu Glacensis • Jiřině Jeřábkové, projektové manažerce Euroregionu Glacensis • Aleně Preclíkové, projektové manažerce Euroregionu Glacensis • Janě Čejpové, vedoucí Fondy mikroprojektů v Euroregionu Glacensis • Ivě Paukertové, ředitelce RDA • Michaele Prouzové, zástupkyni ředitelky RDA • Vladimíru Hrubému, projektovému manažeru RDA pro oblast Broumovsko • Janě Ponocné, starostce města Králíky • Antonínu Fialovi, projektovému manažeru Sdružení obcí Orlicko.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis udělilo ocenění osobám, které se zasloužily o přeshraniční spolupráci. Z polské strany byli oceněni:

paní **Marta Kopystiańska** – ředitelka Oddělení organizace a rozvoje Dolnoslezského vojvodského úřadu • pan **Witold Wiczorek** – zástupce Ministerstva investic a rozvoje PR • pan **Czesław Kręchwost** – předseda polské části Rady Euroregionu, předseda představenstva sdružení Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis • pan **Zbigniew Łopusiewicz** – starosta obce Stronie Śląskie • pan **Stanisław Longawa** – starosta obce Kłodzko, místopředseda představenstva sdružení Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis • pan **Jan Bednarczyk** – starosta obce Radków • pan **Tomasz Kiliński** – starosta města Nowa Ruda • paní **Dorota Konieczna** – **Enözel** – starostka obce Pieszyce • paní **Grażyna Orczyk** – starostka obce Złoty Stok • paní **Anna Zawiślak** – hlavní specialista v Oddělení rozvoje a propagace v Nowě Rudě • paní **Mariola Huzar** – ředitelka Veřejné knihovny obce Kłodzko se sídlem v Oldrzychowicích Kłodzkých • pan **Marek Niewiadomy** – pracovník Centra pro přeshraniční spolupráci Městského a obecního úřadu Radków • paní **Renata Surma** – starostka města Bystrzyca Kłodzka • paní **Ewa Koczergo** – vedoucí Oddělení cestovního ruchu a tělovýchovy Městského a obecního úřadu Bystrzyca Kłodzka • pan **Waldemar Grochowski** – starosta obce Borów • pan **Grzegorz Kosowski** – starosta města Niemcza • pan **Krzysztof Żegański** – starosta města Bardo • paní **Marta Ptasiańska** – vedoucí Referátu rozvoje a propagace v Bardu • pan **Henryk Gołębiewski** – člen polské části Rady Euroregionu, delegát obce Wałbrzych • pan **Tomasz Korczak** – člen polské části Rady Euroregionu, starosta obce Międzyzlesie • pan **Maciej Awizen** – přednosta samosprávy okresu Kłodzko • paní **Renata Gajek** – **Bogusz** – ředitelka Oddělení rozvoje, propagace a kultury Okresního úřadu v Kłodzku • pan **Piotr Fedorowicz** – přednosta samosprávy okresu Świdnica • paní **Agnieszka Nocuń** – **Jurek** – pracovník Kanceláře pro evropské záležitosti a spolupráci s nevládními organizacemi Okresního úřadu Świdnica • pan **Marcin Orzeszek** – starosta města Ząbkowice Śląskie • pan **Jarosław Buzarewicz** – ředitel Valbříšského kulturního střediska • pan **Dariusz Kucharski** – starosta města Dzierżoniów.

Dále došlo k udělení ocenění maršálka Dolnoslezského vojvodství. Stříbrnou medaili za zásluhy o rozvoj Dolního Slezska obdržel:

Miroslav Vlasák, předseda české části Euroregionu Glacensis • **Jaroslav Štefek**, sekretář české části Euroregionu Glacensis • **Bernadeta Tambor**, ředitelka polské kanceláře Euroregionu Glacensis.

Sekretariát euroregionu

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014–2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Zlepšení dopravní dostupnosti turisticky zajímavých lokalit v oblasti Králického Sněžníku je dlouhodobě jedním z cílů samosprávy Pardubického kraje

Projekt „Zlepšení dostupnosti turistických atraktivit v oblasti masivu Sněžníka I“

Projekt, podpořený z programu Interreg V-A ČR – Polsko, řeší problém špatné dostupnosti turistických atraktivit v pohraniční oblasti České a Polské republiky, konkrétně v oblasti Kladského výběžku a Sněžníka na polské straně a oblasti Králicka a jižní části Orlických hor na straně české.

Hlavním cílem je zlepšení dopravní dostupnosti turistických atraktivit oblasti, zejména jeho nejrozvinutějších horských středisek (Červená Voda, Czarna Góra). Díky modernizaci silničních komunikací na obou stranách hranice bude zkrácena jízdní doba a zvýšen komfort cestování. Informační dopravní značky, které jsou rovněž součástí projektu, zajistí informovanost současných i potenciálních návštěvníků o hlavních atraktivitách regionu. K tomuto cíli napomůže rovněž vydání dalších informačních materiálů a společná konference informující o výstupech projektu.

Konkrétně bude tedy modernizován úsek silnice III/04314 v délce cca 5983 m v úseku od křižovatky s I/43 po okružní křižovatku s I/11 v obci Červená Voda.

Na úseku vojvodské silnice č. 392 půjde o modernizaci úseku Stronie Śląskie - Czarna Góra- Idzików v délce cca 11780 m.

Modernizací předmětných úseků silnic by mělo dojít ke zkrácení cestovní doby o 36 % na české a 11 % na polské straně. Zároveň dojde ke zvýšení bezpečnosti provozu na těchto silnicích a zlepšení životního prostředí v jejich okolí (snížení hlukové zátěže), zlepšena bude také možnost průjezdu autobusů.

Projekt

„Zlepšení dostupnosti turistických atraktivit v oblasti masivu Sněžníka I“

v rámci projektu budou modernizovány dopravní komunikace:

1. silnice III/04314 Bořtkovice - Červená Voda v délce 5983 m
2. úsek vojvodské silnice č. 392 Stronie Śląskie - Czarna Góra - Idzików v délce 11 780 m

Celkové způsobilé výdaje projektu

6 518 225,54 EUR

Termín realizace 01/2018 – 08/2019

Partneři	Dotace ERDF
Pardubický kraj – vedoucí partner	2 526 717,29 EURO
Województwo Dolnośląskie	3 991 508,25 EURO

Atraktivita cestovního ruchu

Úsek vojvodské silnice č. 392

Stronie Śląskie - Czarna Góra- Idzików

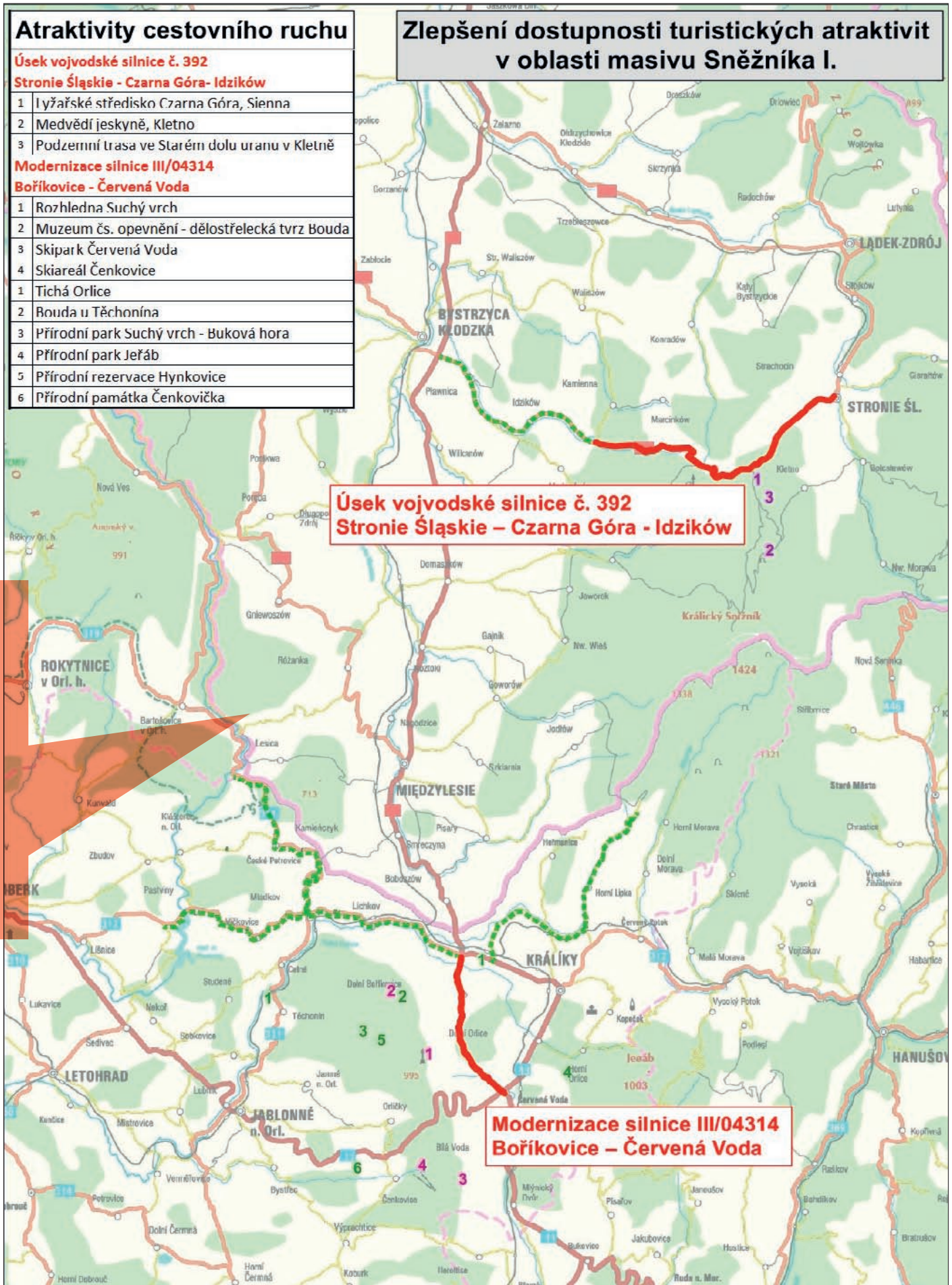
- 1 Lyžařské středisko Czarna Góra, Sienna
- 2 Medvědí jeskyně, Kletno
- 3 Podzemní trasa ve Starém dolu uranu v Kletně

Modernizace silnice III/04314

Bořikovice - Červená Voda

- 1 Rozhledna Suchý vrch
  - 2 Muzeum čs. opevnění - dělostřelecká tvrz Bouda
  - 3 Skipark Červená Voda
  - 4 Skiareál Čenkovice
- 1 Tichá Orlice
  - 2 Bouda u Těchonína
  - 3 Přírodní park Suchý vrch - Buková hora
  - 4 Přírodní park Jeřáb
  - 5 Přírodní rezervace Hynkovice
  - 6 Přírodní památka Čenkovička

Zlepšení dostupnosti turistických atraktivit v oblasti masivu Sněžníka I.

**Úsek vojvodské silnice č. 392
Stronie Śląskie – Czarna Góra - Idzików**

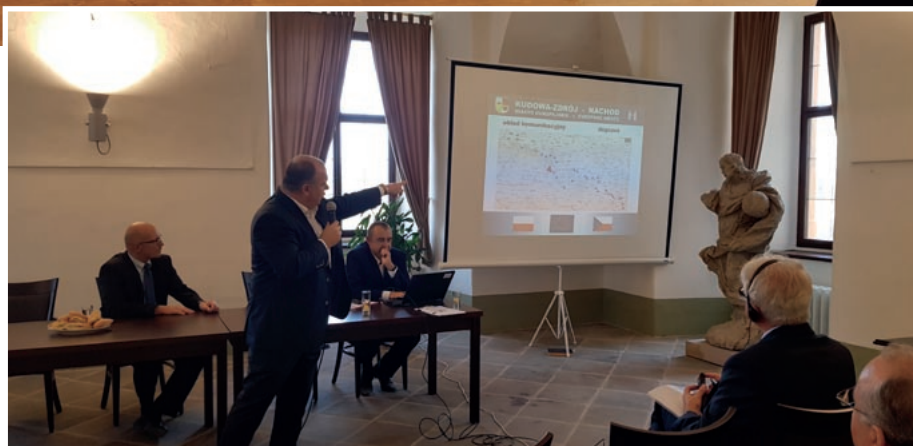
**Modernizace silnice III/04314
Bořikovice – Červená Voda**

Evropské seskupení pro územní spolupráci NOVUM (ESÚS)

V tomto roce uplynulo 15 let od roku, kdy tři z našich zakládajících krajů - Liberecký, Pardubický a Královéhradecký - podepsaly smlouvy o spolupráci s Dolnoslezským vojvodstvím, resp. s jeho samosprávnou částí, tedy Maršálkovským úřadem. V Polsku na rozdíl od nás nefunguje spojený model státní správy a samosprávy a na každém vojvodství jsou vedle sebe dva úřady – státní správu zajišťuje vojvoda, který je jmenován vládou, a samosprávu maršálek, který je volen zastupitelstvem vojvodství. Zda je lepší polský nebo český model, si netroufnu hodnotit.

Naše Evropské seskupení pro územní spolupráci bylo požádáno, zda by se ujal přípravy společné oslavy podpisu těchto smluv. Zpracovali jsme tedy projekt „15. let společně“ a podali jsme žádost o dotaci do Fondu mikroprojektů Euroregionu Nisa, kde se nám podařilo uspět. V termínu 12. a 13. září 2018 jsme uspořádali konferenci, která shrnula tuto patnáctiletou spolupráci a zároveň nastínila oblasti a směry spolupráce do budoucích let. První den konference byl uspořádán v paláci Wojanow u Jelení Hory, druhý den potom v hospitalu Kuks. Zahájení a prvního panelu konference se ujali ti nejpovolanejší, tedy všichni tři páni hejtmani a pan maršálek. V tomto panelu shrnuli, co se podařilo společně za

uplynulých 15 let udělat a co lze vykonat pro posílení této spolupráce do budoucna. Druhý panel byl věnován současnosti a perspektivám pracovního trhu a demografii na polsko-českém pohraničí. Svoji účast zde přislíbili zástupci úřadů práce, hospodářské komory, koordinačního centra pro cizince a další. Třetí panel byl věnován silniční a železniční dopravě v zájmové oblasti, jejím problémům a možnostem dalšího rozvoje. Ve čtvrtém panelu byly představeny společné projekty realizované Dolnoslezským vojvodstvím a Libereckým, Královéhradeckým a Pardubickým krajem. Pátý panel byl věnován představení výsledků projektů realizovaných prostřednictvím Euroregionů Nisa a Glacensis a také našeho ESÚS. Na závěr prvního dne byla představena spolupráce českých a polských papírenských mlýnů. První den byl zakončen slavnostní večeří.

Druhý den se účastníci konference přesunuli na českou stranu do hospitalu Kuks, kde proběhly ještě dva panely. V prvním panelu proběhla diskuse na téma české krajiny a Dolnoslezské vojvodství – jejich potenciál a rozvoj a také největší šance a výzvy v meziregionální a přeshraniční spolupráci. Ve druhém panelu se představily české samosprávy, které zaznamenaly úspěchy ve spolupráci s polskými partnery. Za každý z krajů se prezentovala jedna samospráva.

Věřím, že tato konference přispěla k důstojné oslavě 15-ti let spolupráce všech partnerů a nastínila směry dalšího rozvoje vzájemných vztahů, které jsou pro život občanů v této příhraniční oblasti velmi důležité.

*Miroslav Vlasák,
zástupce ředitele ESÚS NOVUM*

Vydejte se za obnovenou krásou secesní tančírny

Byli jste už někdy na výletě v Račím údolí nedaleko Javorníku? Jistě jste cestou z Čertových kazatelen míjeli zdevastovanou secesní Tančírnu. Ale teď je všechno jinak. V létě byla slavnostně otevřena po rozsáhlé a nákladné rekonstrukci.

Račí údolí patřilo na začátku 20. století k vyhledávaným místům procházek a společenského povyražení. Vždyť zde stálo asi pět výčepních či restauračních zařízení a penziony. Tančírnu sloužící jako restaurace, taneční sál a penzion nechal postavit vratislavský biskup kardinál Georg Kopp v letech 1906-1907.

Před válkou se v Tančírně konaly zábavy, o nedělích čajová odpoledne. S koncem druhé světové války Tančírnu čekaly časté

výměny majitelů, které na přelomu tisíciletí vyvrcholily téměř její devastací.

O její záchranu se zajímala různá sdružení, neziskové organizace, nadšenci, dlouho se jednalo o jejím kompletním přestěhování do Loučné nad Desnou. Nakonec do jejího osudu vstoupila obec Bernartice, která ji díky podpoře evropských fondů mohla konečně rekonstruovat.

Rychlebské stezky: skvělé cyklotraily pro pohodáře i ostřílené drsňáky

Cyklistický trail v Rychlebských horách rozhodně není „zadarmo“, přesto láká stále více nadšenců.

Z Černé Vody do lesů

Centrem projektu Rychlebských stezek je roztahaná obec Černá Voda ležící zhruba v geografickém těžišti tzv. Javornického výběžku, obklopeného ze tří stran polským územím.

Cyklistické traily se z Černé Vody rozbíhají na dvě strany. Ty historicky starší, zprovozněné roku 2009, míří strmě vzhůru do zales-

dění v tomto lehkém terénu je dlouhé necelých deset kilometrů, na nichž ztratíte asi 100 výškových metrů. Zpět do Černé Vody se dostanete po široké a pevné, mírně stoupající lesní cestě. Trasu kolem Černého potoka zvládnou i děti, které mají alespoň základní zkušenost s jízdou v terénu. Na celý okruh počítejte 90 až 120 minut.

Drsoni pod Sokolí vrch

Když máte za sebou Černý potok, nastal čas vyrazit na Sokolí vrch. To je ale úplně jiný šálek kávy, zde je nutno počítat s tvrdým převýšením a hlavně s technicky velmi náročnými pasážemi. Nutností je kvalitní horské kolo, celoodpružené modely znamenají velkou výhodu.

Na projetí trailů pod Sokolím vrchem počítejte se třemi hodinami. Na trase není žádné občerstvení, kromě náhradní duše a základní sady nářadí je vhodné si vzít i nějaký proviant. Vodu jednoduše doplníte z některého z potoků.

něného masivu Sokolího vrchu a jsou určeny pro zkušené jezdce. V roce 2011 byl otevřen méně náročný trail s názvem „Podél Černého potoka“, čímž se stezky zpřístupnily i pro technicky ne tak dobře vybavené uživatele.

Pohodáři podle Černého potoka

Pro seznámení s terénem a s provozem na stezkách doporučujeme nejprve projet lehčí trail vedoucí v povodí Černého potoka. Dová-

Cyklookruhy JESCYKLO zvou do okolí Jeseníku

Především tajemství lesů nad Priessnitzovými léčebnými lázněmi a Českou Vsí, kde pramení bezpočet známých Priessnitzových pramenů, můžete bezstarostně objevovat také ze sedla bicyklu. Od loňského června je protínají cyklistické okruhy o celkové délce sto kilometrů.

Přesně sto sedm kilometrů značených okruhů JESCYKLO prochází především Sokolským hřbetem nad jeseníckými lázněmi a Českou Vsí, zavedou vás však i do Zlatohorské vrchoviny a pod hřebeny Jeseníků. Nejdelší okruh má délku 28 kilometrů, nejvyšší převýšení je 820 metrů.

Vedle tradičních odpočívadel mají cyklisté na trasách k dispozici tzv. cyklopoint a cyklobox. Cyklobox, tedy samoobslužná úschovna kol, je umístěna v Jeseníku naproti IC Katovna, cyklopoint, úschovna kol se samoobslužným servisem, se nachází u lázeňského informačního centra. V samoobslužném servise mají cyklisté k dispozici

skem. Vyhledávka umožňovala návštěvníkům lázní nejen výhled do Kladska a na Králický Sněžník, ale i na druhou stranu do Slezska a na Moravu. Poslední rozsáhlá rekonstrukce rozhledny proběhla v roce 2006 a turistům se Borůvková hora poprvé otevřela dne 7. října 2006.

Boulderové okruhy v Rychlebech

Bouldering – lezení po balvanech bez lana je sport, který si každým rokem získává stále více příznivců. Tak jako turisté dojíždí na hory, aby si užili procházky po horách nebo v zimě lyže, tak i vyznavači boulderingu neváhají vážít dlouhou cestu, aby se sportovně realizovali.

Rychlebské bouldery již několik let patří mezi oblíbené lokality vyhledávané lezci z celé Moravy a z Polska. Samotné boulderové okruhy pak byly kromě Rychleb dosud realizovány pouze ve francouzském Fontainbleau. V rámci střední Evropy se tak okolní bouldery staly první oblastí s kvalitně zmapovanou a propracovanou informační strukturou.

V úzkém spojení s bike trailů Rychlebských stezek navíc vznikla světově jedinečná aréna. V terénu je připraveno celkem šest přírodních okruhů rozděle-

24 hodin denně základní vybavení na opravu kola. Využití základní servis a úschovnu mohou také na Ranči Orel a v ADRENALIN PARKU Jeseníky v České Vsi.

Borůvková hora

Historie na Borůvkové hoře započala již v 70. letech 19. století. Tehdy to byla nevelká dřevěná stavba, postavená správou lázní Landek (Landeck) těsně při hranicích tehdejšího Pruska s Rakousko-Uher-

ných do tří obtížnostně rozdílných kategorií určených jak pro širokou veřejnost, tak specialisty. V lokalitách Suchý vrch, Žulový vrch, Zelená hora a Sokolí vrch zájemci naleznou poměrně velké množství boulderů. Po uskutečnění lehčího okruhu se mohou návštěvníci realizovat v okruzích dalších a náročnějších. Všechny okruhy mají start na Základně Rychlebských stezek v Černé Vodě, kde je také možné pořídit si průvodce nebo půjčit vybavení. Délka jednoho okruhu pak činí od pěti do osmi kilometrů a lze jej stihnout během jednoho, maximálně dvou dnů.

Magickými Rychlebami za starými osadami

Rychleby jsou stále považovány za zapomenuté a neobjevené pohraniční horské pásmo. Při tamních toukách neobjevíte jen horské bystriny s divokými kaskádami, staré lovecké chodníky, bludné balvany a pohledy na nekonečné hluboké lesy, Rychlebské hory skrývají i mnohá tajemství. Třeba pohnuté osudy starých sudetských osad, mezi něž patří Hraničky (Gränzdorf).

Horské zlato

Osadu uprostřed hlubokých rychlebských hvozdu, na staré kupecké cestě ze Slezska do Kladska, zmiňují historické materiály poprvé v roce 1785. Jejimi obyvateli byly především rodiny dřevorubců a pastevců. Zemědělců bylo poskrovnu, osada se přeci jen nacházela v 700 m n. m. Místní se však živili také sběrem travního semena z horských luk, které ve městě stálo tolik, kolik kilo cukru. Dokonce se mu říkalo „horské zlato“. Díky pohraniční poloze jste se zde samozřejmě mohli potkat i s pašeráky.

Poválečný zlom

Osud kdysi kvetoucí horské vesnice zpečetily poválečné události II. světové války. Tehdy nejen z této osady byli odsunuti téměř všichni obyvatelé, byli totiž německy mluvící. Noví osadníci do odlehlého

malebného a zároveň drsného údolíčka nechtěli. Ze zdejších domů si odvezli jen stavební materiál a další věci, které mohli využít pro hospodaření v jiných vesnicích. Z osady, která původně měla zhruba dvě stě obyvatel, nakonec zbyl jediný dům. Ten před zničením zachránil lesní dělník Franz Schlögel, který nemusel do odsunu, a tak se do rodného údolí vrátil.

Nechte na sebe dýchnout jejich genius loci

Jak vypadají Hraničky dnes? Smutné dějiny této krásné horské osady dnes dokládají postupně mizějící ruiny jednotlivých budov. Silné genius loci tomuto místu však zůstává. Když procházíte nebo na kole projíždíte zdejší nádherné lesy a najednou se před vámi téměř z ničeho nic rozprostře horská louka s několika starými kvetoucími ovocnými stromy, připadáte si jako v jiném světě. Na okamžik

jste udiveni, možná si i sednete do rozkvetlé louky. Pak sestoupíte dolů, k jedinému domu široko daleko, zastavíte se u osamělého kříže, symbolizujícího zmar i naději, napijete se průzračné vody ze zdejší studánky a pokračujete dál, opět do hlubokých lesů. Pocit z Hraniček vám však vydrží ještě dlouho.

Více se můžete dozvědět na: www.zanikleobcejesenicka.cz

Na barokní notě až do Javorníku

Hlavním tématem, které má přimět poznávat Českou republiku našince i cizince, se pro rok 2017 stalo baroko. Agentura Czech-Tourism, která má český turistický ruch na starost, sází přirozeně na nejviditelnější barokní klenoty. Činorodá a úspěšná hudební éra v Javorníku každoročně ožívá v září Mezinárodním hudebním festivalem Karla Ditterse z Dittersdorfu. Baroko připomínají i měšťanské domy, kostel Nejsvětější Trojice, Dittersův dům se zahradou a samozřejmě zámek. Nejen při návštěvě hudebního sálu se ocitnete na konci 18. století. Prohlédnout si také můžete hospodářské zázemí zámku, které se v památkových objektech většinou nedochoválo. Zajímavou je rovněž kolekce dýmek a kuřáckých potřeb, jedna z největších u nás.

Působivá alej soch v polské Strīhomi!

Na ulici Aleja Wojska Polskiego ve Strīhomi byly nedávno postaveny žulové sochy. Zajímavá galerie se místním velmi líbí a stala se vycházkovým místem pro celé rodiny.

CELKOVÝ ROZPOČET všech partnerů projektu je téměř 2 mil. EUR, z toho dotace činí 1,7 mil. EUR.

Rozpočet obce Strīhom je cca 669 tis. EUR, z toho dotace cca 568,6 tis. EUR.

Toto místo vytváří zvlášť působivý dojem zejména po setmění, kdy je každá socha speciálně osvětlena. Velký zájem vzbuzuje také žulová kašna, která je velkou atrakcí především pro ty nejmenší. Tato část města ještě nebyla nikdy tak hezká. Všem, kteří ještě neměli možnost se Alejí soch projít, to vřele doporučujeme!

Alej soch vzniká v rámci mezinárodního projektu „Cesta kamene“ na ulici Aleja Wojska Polskiego – na úseku mezi ul. Dworcowa a ul. Kolejowa. Realizace tohoto projektu probíhá od 1. ledna 2017 do 30. června 2019 a má územní dopad na oblast od Hořic přes okolí Zvíčiny, Dobromierz, Svídnici po Strīhom na polské straně.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt „Szlak Kamienia“ („Cesta kamene“)
realizowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Tajemství vojenského podzemí

Číslo projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_025/0001253

Vedoucí partner: Město Rokytnice v Orlických horách

Partneři: Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis
Stachelberg, z.s. • Město Trutnov • Gmina Głuszycza • Gmina Miejska Kamienna Góra

Cíl projektu

Hlavním cílem projektu je využití kulturního dědictví v podobě pozůstatků historických vojenských objektů z 30. a 40. let 20. století a nabídnout turistům nový česko-polský přeshraniční produkt „Cestování po vojenských památkách“. Projekt řeší zpřístupnění tohoto potenciálu prostřednictvím rekonstrukcí některých částí objektů do původního stavu, obnovuje a buduje vstupy, přístupové cesty či odstavné plochy a také nové prohlídkové expozice.

Aktivita projektu

- **obnova bývalého dělostřeleckého srubu** Hanička v Rokytnici v Orlických horách a vybudování parkoviště Panské Pole
- **nový objekt pro výstup z podzemí** a zprůchodnění chodeb spojující stá-

ROZPOČET: CELKEM (100%)	1 777 272,69 €
Z EFRR (85%)	1 510 650 €
ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU ČR (2,6%)	47 820 €
VLASTNÍ VKLAD (12,4%)	218 802,69 €

Doba realizace: 1. 3. 2018 – 31. 12. 2019

jící trasu v tvrzi Stachelberg u Trutnova, vybudování odstavného parkoviště Babí městem Trutnov v sousedství Stachelbergu

- **úprava podzemí a štoly** v podzemním městě Osówka – Gmina Głuszycza
- **vybudování přístupové cesty**, odstavné plochy a Turistického a informačního centra v komplexu ARADO – Gmina Miejska Kamienna Góra
- **marketingová kampaň** prostřednictvím sociálních sítí, videospotů, map, workshopů, press tripů a závěrečné konference

Více informací na webu: www.euro-glacensis.cz/tajemstvi

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Česko-polská Hřebenovka – východní část

Číslo projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_025/0001254

Vedoucí partner: Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis

Partneři: Královéhradecký kraj
Pardubický kraj
Olomoucký kraj
Liberecký kraj
Sdružení Neratov, z.s.
Obec Deštné v Orlických horách
Obec Olešnice v Orlických horách
Městys Nový Hrádek
Obec Vysoká Srbská

Stowarzyszenie Gmin Ziemi Kłodzkiej
Powiat Kłodzki
Gmina Międzyzlesie
Gmina Bystrzyca Kłodzka
Gmina Duszniki-Zdrój
Gmina Radków
Gmina Miejska Nowa Ruda
Gmina Nowa Ruda

Cíl projektu

Hlavním cílem projektu je vytvoření nového přeshraničního produktu cestovního ruchu „Česko-polská Hřebenovka“. Dojde k obnovení a novému přeshraničnímu propojení této významné historické pěší trasy spolu s vybudováním nových souvisejících investic v podobě rozhleden a informačních center. Projekt bude doprovázet marketingová a propagační kampaň s využitím tradičních, ale i moderních metod a informačních technologií přesně zacílených na potenciální návštěvníky.

Aktivity projektu

- **proznačení hřebenové trasy** – dojde k novému speciálnímu proznačení trasy s názvem Hřebenovka
- **rozhledny** – v rámci projektu bude vystaveno 11 rozhleden, z toho 8 bude obnovením zaniklých historických rozhleden / vyhlídek nebo využitím jiného historického dědictví
- **infocentra** – další turistickou infrastrukturou je vybudování dvou infocenter, která vzniknou v Novém Hrádku na kopci Šibeník v bezprostřední blízkosti plánované

ROZPOČET: CELKEM	3 571 346,11 €
DOTACE EU Z EFRR	3 035 553,00 €
DOTACE STÁTNÍHO ROZPOČTU ČR	97 950,00 €
VLASTNÍ VKLAD PARTNERŮ	437 843,11 €

Doba realizace: 1. 4. 2018 – 31. 10. 2020

rozhledny a v Neratově u budovaného mostu propojujícího česko-polskou hranici

- **parkoviště** – v lokalitě výstavby rozhledny a TIC v Novém Hrádku bude vybudováno nové parkoviště

- **obnova mostu v Neratově** – most bude vybudován na hraničním toku Divoké Orlice a bude přímo spojit Českou a Polskou republiku, je proto považován za symbol duchovního i fyzického spojení Čechů i Poláků

- **marketingová kampaň** – obsahuje vytvoření společného loga Hřebenovky, rozšíření webového portálu www.hrebenovka.cz s využitím panoramatických pohledů, prezentace na sociálních sítích, vydání tištěných materiálů, trhacích map, prezentace produktu formou kalendáře, vytvoření videospotů, inzerce v regionálním i celostátním tisku a rádiu, Press trip, pořádání konferencí.

Více informací na webu: www.euro-glacensis.cz/hrebenovka

Společnými silami proti živelným pohromám

Číslo projektu: CZ.11.1.23/0.0/0.0/16_023/0000900

Vedoucí partner: Město Meziměstí

Partneři projektu: Obec Otovice, Gmina Radków, Gmina Mieroszów

V březnu roku 2017 podalo město Meziměstí jako vedoucí partner společně s městy Mieroszów, Radków a obcí Otovice žádost o dotaci na projekt pod názvem „Společnými silami proti živelným pohromám“ v rámci Programu Interreg V-A Česká republika–Polsko.

Vedoucí partner již v říjnu 2017 vypsal výběrové řízení na finančně nejnáročnější vybavení, na pořízení terénní čtyřkolky s příslušenstvím, na člun a na nafukovací stan. Dále bylo postupně zakoupeno vybavení pro hasiče – čerpadla, trhací háky, plovací vesty, suché obleky, vodácké helmy, zdravotnický materiál – dlahy, AED LP 1000 (defibrilátor), páteřové desky, vyprošťovací

korzet, fixátor pánve, vakuovou fixační matraci atd. Partner Gmina Radków pořídil obdobné technické vybavení a zaměřil se na přípravu informačních materiálů pro případ živelných pohrom, které mají občany informovat o tom, jak se chovat v případě živelné pohromy, co si s sebou vzít při evakuaci apod. Gmina Mieroszów zhotovila povodňové čidlo na řece Sténavě, čímž na české straně dojde k získání informací o případné blížící se velké vodě přibližně s půlhodinovým předstihem. Obec Otovice v rámci realizace projektu zakoupila potřebné technické vybavení pro místní hasiče včetně člunu pro případ povodní.

Celé dotčené příhraniční území bude takto připraveno na likvidaci případných živelných pohrom. Součástí projektu jsou i společná cvičení, dvojjazyčné brožury vydané Gminou Radków, společná setkávání

CELKOVÉ ZPŮSOBILÉ VÝDAJE projektu činí 196.894,57 EUR
– Město Meziměstí 70.404,45 EUR, Obec Otovice 16.790,12 EUR,
Gmina Mieroszów 7.500,- EUR a Gmina Radków 105.200,- EUR.

REALIZACE PROJEKTU probíhá v období 1. 9. 2017 - 31. 10. 2018.

i vzájemná výměna zkušeností. O významu pořízeného vybavení bylo možné se již přesvědčit v reálném životě. Zatím nejvíce je využívána čtyřkolka, kterou Krajské operační a informační středisko Hradec Králové posílá k lesním požárům (v současné době je frekvence výjezdů k požárům minimálně 3x týdně), k průzkumu nepřístupného te-

renu a k pátrání po ztracených občanech. Meziměstští hasiči poskytovali také první pomoc při náhlé zástavě srdce pomocí AED LP 1000 (defibrilátoru) ještě před příjezdem záchranné lékařské služby a tím výrazně přispěli k záchraně lidského života. V reálném životě se potvrzuje smysluplnost tohoto společného projektu. Pokud budou čluny

a další vybavení využívány především při cvičeních a při zvyšování fyzické zdatnosti hasičů, bude to jen dobře, neboť pokud by se využívaly ve skutečnosti, znamenalo by to, že je Broumovsko a přilehlé polské území podél Stěnavy pod vodou.

Společné vzdělávání pracovníků Správy KRNAP a KPN II

Číslo projektu: CZ.11.4.120/0.0/0.0/15_006/0000088
Vedoucí partner: Správa Krkonošského národního parku
Projektový partner: Karkonoski Park Narodowy

Krkonošský národní park je jednou z nejvýznamnějších chráněných lokalit v České i Polské republice. Správy obou národních parků spolupracují již několik let v mnoha oblastech a oba národní parky dodržují schválené postupy při péči o Krkonoše. Dokonce i na evropské úrovni jsou Krkonoše chápány jako jeden celek (Europark, Bilaterální biosférická rezervace Krkonoše / Karkonosze).

Je ovšem třeba ještě více posilovat stávající struktury, zvýšit stávající spolupráci mezi institucemi a zvyšovat odborné znalosti pracovníků daných institucí. Výměnné stáže pro pracovníky parků a odborná školení v různých problematikách přenesou přes hranice dobrou praxi z oblasti ochrany přírody. Významným prvkem projektu je také zvyšování úrovně jazykových znalostí

v Krkonoších na úroveň, která i přes enormní návštěvnost území zaručí jeho zachování pro příští generaci. Pracovníci získají realizací projektu nové zkušenosti z ochrany

pracovníky pak poslouží výjezdy do jiných polských a českých národních parků, které se nachází v podporovaném území, ale i mimo něj. Možnost načerpat příklady dobré praxe napomůže posunout úroveň a efektivitu ochrany přírody

čestiny a polštiny, neboť pracovníci parků přicházejí do velmi častého kontaktu jak mezi sebou, tak i s návštěvníky hor. Potřeba kvalitní schopnosti komunikovat a domluvit se v českém, resp. v polském jazyce vychází ze stále stoupající návštěvnosti Poláků v KRNAP a Čechů v KPN. K přenosu dobré praxe mezi

přírody v rámci stáží a školení, budou se moci seznámit s dobrou praxí z jiných národních parků a zvýší své jazykové dovednosti cizího jazyka, jež využijí v každodenním styku s kolegy a při výkonu práce v horách.

Dlouhodobě nejefektivnějším prvkem v ochraně přírody a krajiny je osvěta. V rámci projektu tak budou vydány různé tiskoviny, které seznámí veřejnost s důvody ochrany Krkonoš (fauna, flóra, geologie) či pravidly chování v horách a bezpečném pohybu v nich.

Aktivita v národních parcích jsou vázány na zájmy ochrany přírody a kvalitní odborná příprava jejich pracovníků tak podmiňuje nejen úspěšný rozvoj území, ale i rozvoj spolupráce obou institucí.

CELKOVÉ NÁKLADY projektu jsou plánovány na 375 898,10 € (175 078,60 € Správa Krkonošského národního parku, 200 819,50 € Karkonoski Park Narodowy).

PROJEKT BYL ZAHÁJEN dne 1. 6. 2017 a potrvá do 30. 09. 2021.

PŘEKRAČUJEME HRANICE
PRZEKRACZAMY GRANICE
2014—2020

EVROPSKÁ UNIE / UNIA EUROPEJSKA
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU REGIONALNEGO

Kde všude pomohly prostředky z investičních projektů přeshraničního programu

Královéhradecký kraj v rámci projektu „Zlepšení dopravní dostupnosti Broumovska a Kladsko – valbříšského regionu“ provedl rekonstrukci silnice III/3025 Broumov – Božanov st. hranice.

Město Hronov v rámci realizace projektu „Aqua Mineralis Glacensis“ revitalizovalo park A. Jiráka situovaný v centru města Hronova a vybudovalo v něm prameník.

V rámci projektu „Modernizace zařízení a vzájemné pomoci při mimořádných událostech v Orlických a Bystrických horách“ zakoupily obce Orlické Záhoví, Deštné v Orlických horách, Międzyzlesie a Bystrzyca Kłodzka novou techniku pro hasiče.

Aktuálně ve Fondu mikroprojektů

Ke dni 30. 9. 2018 bylo ukončeno 5. kolo výzvy pro předkládání projektových žádostí v rámci prioritní osy 4.

Sekretariáty FMP na české i polské straně tedy kromě kontroly velkého objemu vyúčtování, o kterém jsme informovali v minulém Zpravodaji, čeká v tomto období také kontrola přijatelnosti nových mikroprojektů. Žadatelům budou odeslány případné připomínky s výzvou k odstranění nedostatků v projektových žádostech v průběhu měsíce října/listopadu, a to již tradičně přes monitorovací systém MS2014+. Zasedání Euroregionálního řídicího výboru, který bude projednávat mikroprojekty z této výzvy, se uskuteční dne 5. února 2019.

Dne 1. 10. 2018 se konalo zasedání EŘV, které schvalovalo mikroprojekty z předešlé výzvy.

Ta byla určena pro projekty v prioritní ose 2. Seznam schválených mikroprojektů je

dostupný na webových stránkách Správce www.euro-glacensis.cz a www.euroregion-glacensis.ng.pl. Členové Euroregionálního řídicího výboru také schválili termín další výzvy FMP pro předkládání nových projektů. Aktuální informace a přehled jednotlivých výzev je zveřejněn na webových stránkách.

Aktualizace dokumentace FMP

Upozorňujeme žadatele na aktualizaci dokumentace Fondu mikroprojektů. S platností od 1. 10. 2018 byla aktualizována Směrnice pro žadatele včetně některých povinných příloh a také Příručka pro konečné uživatele. Veškeré aktuální dokumenty jsou ke stažení na webových stránkách českého a polského Správce FMP.

Ukončení první etapy FMP

Vzhledem k tomu, že Fond mikroprojektů je z pohledu administrace interně rozdělen na tzv. dvě finanční etapy, bude konec roku 2018 pro Euroregion Glacensis významným z pohledu hodnocení – právě ke dni 31. 12.

2018 bude interně ukončena první etapa FMP.

Na počátku roku 2019 bude Euroregion Glacensis jako Správce Fondu mikroprojektů povinen předložit na Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (Řídicí orgán Programu) hodnotící zprávu za první etapu a také doložit splnění všech tzv. „výkonnostních ukazatelů“. Je však dobrou zprávou, že vzhledem k velkému zájmu žadatelů o stále oblíbený Fond mikroprojektů již nyní víme, že všechna povinná kritéria, která byla Správcům stanovena, byla naplněna.

Od počátku roku 2019 tak vstupujeme do druhé etapové části FMP. Žadatelů se tato administrativní záležitost dotkne v pozitivním smyslu - především v tom, že pro jejich mikroprojekty bude uvolněna další část finančních prostředků v prioritní ose 2.

Kde všude pomohly prostředky z Fondu mikroprojektů v Euroregionu Glacensis?

Mikroprojekt
CZ.11.2.45/0.0/0.0/
16_008/0000955
„Výstavba infocentra
- Lhota u Nahořan“
Žadatel:
obec Nahořany
Partner projektu:
Gmina Kudowa Zdrój

Mikroprojekt č. CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_008/0000742
„Walim a Častolovice - polsko-česká spolupráce pro rozvoj
turistiky“. Vedoucí partner: Kulturní a turistické centrum
Walim · Partner projektu: městy Častolovice

Vydává Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Česká republika
ve spolupráci se Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polsko

Registrováno MK ČR E 16575

Redakce pro českou část – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz

Redakce pro polskou část – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl

Grafický design a předtisková příprava: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou

Tisk: Tiskárna V&H Print Hlávko, Nové Město nad Metují